

แนวทางการบริหารจัดการ การรายงาน
ระบบการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และ
การรายงานผล

COVID-๑๙

กรมควบคุมโรค

๒ มีนาคม ๒๕๖๓

รายชื่อห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (SARS-CoV-๒)

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ห้องปฏิบัติการอ้างอิง Reference Laboratory	ห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจ SARS-CoV-๒ ได้ ตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศ	ห้องปฏิบัติการอื่นๆ ที่ตรวจได้ แต่รอการประกาศโดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวง สาธารณสุข	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกแห่ง ยกเว้น ศวก. สระบุรี	สำนักงานควบคุมป้องกันโรคที่ ๒ , ๔ และ ๑๐
ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคติดต่อ อุบัติใหม่ สภากาชาดไทย (TRC-EID)	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	โรงพยาบาลอื่นๆ ในภูมิภาคที่มีศักยภาพ ในการตรวจ
	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ	ห้องปฏิบัติการอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการ ตรวจ
	โรงพยาบาลราชวิถี	
	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
	สถาบันบำราศนราดูร	
	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	
	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	

การแบ่งเขตพื้นที่ และห้องปฏิบัติการในการส่งตัวอย่างสิ่งส่งตรวจ

หน่วยบริการ	ห้องปฏิบัติการตรวจ	ห้องปฏิบัติการยืนยัน
โรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ๑ - ๑๒	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ในพื้นที่	ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคติดต่ออุบัติใหม่ สภากาชาดไทย (TRC-EID)
	ห้องปฏิบัติการอื่นๆ ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศ	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (NIH)
โรงพยาบาลในเขตสุขภาพที่ ๔ รวม ส.โรคทรวงอก	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (NIH)	ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคติดต่ออุบัติใหม่ สภากาชาดไทย (TRC-EID)
ส.บำราศฯ	ส.บำราศฯ	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (NIH)
โรงพยาบาลในเขต กรุงเทพมหานคร	ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคติดต่ออุบัติใหม่ สภากาชาดไทย (TRC-EID)	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (NIH)
	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	
	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	
	โรงพยาบาลราชวิถี	
	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคติดต่ออุบัติใหม่ สภากาชาดไทย (TRC-EID)
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		

การเก็บตัวอย่างสิ่งส่งตรวจและยืนยันผลการตรวจ

การเก็บตัวอย่างสิ่งส่งตรวจ

เก็บเพียง ๑ ตัวอย่าง

- Nasopharyngeal swab+Throat swab ใน VTM/UTM ขนาด ๒ cc ขึ้นไป หลอดเดียวกัน ๑ ตัวอย่าง
- กรณีผู้ป่วยมีภาวะติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนล่าง → เพิ่ม Sputum ในกระปุกหลอดเชื้อ (sterile container) หรือใส่ VTM/UTM ๑ ตัวอย่าง

การยืนยันผลการตรวจ

- กรณีให้ผลเป็น **ไม่พบเชื้อ** ห้องปฏิบัติการแต่ละแห่งสามารถรายงานผลได้
- กรณีให้ผลเป็น **พบเชื้อ** ให้แบ่งตัวอย่างจากหลอดเดียวกัน** ส่งให้แก่ห้องปฏิบัติการอ้างอิงอีกแห่งเพื่อตรวจยืนยันอีกครั้ง โดยห้องปฏิบัติการต้องมีระบบการสื่อสารผลตรวจระหว่างกัน
- หากต้องการตัวอย่างเพิ่มให้แจ้งสคร./สป.คม.ในพื้นที่เพื่อเก็บตัวอย่างใหม่โดยด่วน
- กรณีผู้ป่วยยืนยันให้เก็บตัวอย่าง Clotted blood ๒ ครั้ง คือ วันแรกที่ได้รับการรักษา และวันที่จำหน่ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล โดยส่งมาที่สถาบันบำราศนราดูร ทั้งนี้ อาจมีส่งตรวจ Serology ภายหลัง

สำหรับนักเทคนิคการแพทย์ ตัวอย่างหลอดเดียวกันนั้น ต้องเก็บรักษาในอุณหภูมิห้องเย็น ระวังอย่าวางทิ้งไว้ในอุณหภูมิห้องระหว่างตรวจ และหลังพบว่าผลบวกต้องนำส่งต่อทันทีโดยให้ถึงห้องปฏิบัติการอ้างอิงอีกแห่งภายใน ๒๔ ชม.

การตรวจติดตามในผู้ป่วยยืนยัน

บวก ๒ แห่ง ลบ ๒ แห่ง

- พิจารณาตรวจในวันที่ ๓, ๕, ๗ หลังจากวันที่เก็บตัวอย่างพบผลบวกครั้งแรก
- การส่งตรวจติดตามให้ส่งที่ห้องปฏิบัติการ ๑ แห่ง
- การพิจารณาจำหน่ายผู้ป่วยเมื่อ
 - อาการดีขึ้น และ
 - ผลเป็นลบ
 - ยืนยันผลตรวจเป็นลบจากทั้ง ๒ ห้องปฏิบัติการ
 - หลังจากได้ผลลบจากทั้ง ๒ ห้องปฏิบัติการแล้ว ให้ตรวจซ้ำอีกอย่างน้อย ๑ ครั้งห่างกันอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง จากห้องปฏิบัติการ ๑ แห่ง

หลังจำหน่ายผู้ป่วย

- แพทย์พิจารณานัดตรวจติดตามผู้ป่วยหลังจากจำหน่าย ๑ สัปดาห์ ตามดุลยพินิจเพื่อประเมินอาการ

กรณีผู้ป่วยที่ไม่เข้าเกณฑ์การสอบสวนโรคของกรมควบคุมโรค
(Non – PUI) และมีการส่งตรวจโดยโรงพยาบาลเอง

หากผลเป็น**พบเชื้อ** ให้ทางโรงพยาบาลรายงาน SAT กรมควบคุมโรค
(ต้องแจ้งตาม พรบ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘)

- กรณีส่งตรวจห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจ SARS-CoV-๒ ได้ ตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศ
 - ส่งตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการอ้างอิงตามแนวทาง
- กรณี**ไม่ใช่**ห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจ SARS-CoV-๒ ได้ ตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศ
 - ส่งตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ ๒ แห่งตามแนวทาง

การรายงานผลจากห้องปฏิบัติการ

- กรณีไม่พบเชื้อ

- ห้องปฏิบัติการสามารถรายงานผลได้ทันที ว่าไม่พบเชื้อ

- สคร. ต้องส่งผลการตรวจให้โรงพยาบาลที่ส่งตรวจ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนั้นๆทันทีเพื่อการจัดการห้องผู้ป่วยได้เหมาะสมและเพียงพอ

- กรณีพบเชื้อ

- ห้องปฏิบัติการแห่งแรก รายงานผลว่า รอยืนยันจากห้องปฏิบัติการแห่งที่ ๒

- ห้องปฏิบัติการทั้งสองแห่งต้องมีการสื่อสารกันก่อนออกรายงานฉบับสุดท้ายจากทั้ง ๒ แห่ง ว่า พบเชื้อ หรือ ไม่พบเชื้อ

- สคร. ส่งผลการตรวจให้โรงพยาบาลที่ส่งตรวจ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อดำเนินการ
การจัดทำทะเบียนผู้สัมผัส และติดตามผู้สัมผัสตามแนวทางของกรมควบคุมโรค

- กรณีผลจากห้องปฏิบัติการทั้ง ๒ แห่งไม่ตรงกันหรือต้องการตัวอย่างเพิ่มเพื่อตรวจยืนยัน

- ให้ห้องปฏิบัติการปรึกษากัน เพื่อหาแนวทาง การตรวจฯ หรือเก็บใหม่

- ให้ห้องปฏิบัติการแห่งแรกแจ้งไปยัง สคร./สป.คม. ที่รับผิดชอบพื้นที่ ให้ดำเนินการเก็บตัวอย่างใหม่โดยด่วน
(ภายใน ๒๔ ชั่วโมง)

การสรุปผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

- การสรุปผลการวินิจฉัย ว่าเป็นผู้ป่วยยืนยันว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ๓ ฝ่ายคือ ด้านคลินิก ด้านระบาดวิทยา และห้องปฏิบัติการ ก่อน ยังไม่สามารถ แจ้งผลสรุปได้ก่อนมีมติจากผู้เชี่ยวชาญ
- แต่สามารถดำเนินการสอบสวนควบคุมโรคได้ โดยไม่ต้องรอผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการแห่งที่ ๒

การรายงานผลจากห้องปฏิบัติการ

ห้องปฏิบัติการทำการรายงานผลไปยัง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- ๑) ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินฯ กรม คร. นพ.โสภณ เอี่ยมศิริถาวร
- ๒) กลุ่มสอบสวนฯ กองระบาดวิทยา
- ๓) SAT กรมควบคุมโรค
- ๔) สำนักงานควบคุมป้องกันโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมืองที่เป็นผู้ออกหนังสือนำส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- ๕) สถาบันบำราศนราดูร (เฉพาะผู้ป่วยของสถาบันฯ)
- ๖) หน่วยบริการที่ส่งตรวจ กรณีแจ้งไว้ โดยส่งเฉพาะไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงานเท่านั้น

หมายเหตุ การประสานระหว่างห้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามแนวทางของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

เก็บเลือดทันที

ถ้าที่ ๔๘ ชั่วโมงตรวจซ้ำแล้วเป็น**บวก**
ให้เก็บเสมหะส่งตามกระบวนการ
“Repeat Plan Discharge” และ
“repeat ผลลบ” ใหม่

เก็บเลือดก่อนกลับ

วันที่	๐	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๔๘ ชม.	
เหตุการณ์	พบผู้ป่วย PUI เก็บตย. ครั้งแรก	ผล lab ออก		เก็บตย. ครั้งที่ ๒		เก็บตย. ครั้งที่ ๓		เก็บตย. ครั้งที่ ๔	เก็บ ตัวอย่าง วันเว้นวัน จน ไม่พบเชื้อ	เก็บ ตัวอย่าง เมื่อ วางแผน จำหน่าย		เก็บ ตัวอย่าง ซ้ำ ๔๘ ชม.
ผล Lab แห่งแรก		พบเชื้อ		พบเชื้อ		พบเชื้อ		พบเชื้อ		ไม่พบเชื้อ		ไม่พบเชื้อ
ผล Lab อ้างอิง		พบเชื้อ		ไม่ต้องส่ง		ไม่ต้องส่ง		ไม่ต้องส่ง		ไม่พบเชื้อ		ไม่ต้องส่ง

จำหน่ายได้
พิจารณา
ติดตาม
๑ สัปดาห์

การส่งตรวจให้ระบุใน ใบส่งตรวจว่า

- “PUI ตรวจครั้งแรก”
- ถ้าพบเชื้อให้ Lab ระบุ “ส่งต่อ lab อ้างอิง”

กรณีผลตรวจไม่ตรงกันสอง lab ให้ Lab ประสานกันก่อน ออกผล

การตรวจติดตามใน ผู้ป่วยยืนยัน ให้ ระบุในใบส่งตรวจ

- “Repeat” เพื่อไม่ให้ตรวจซ้ำกรณีบวก

การส่งตรวจให้ระบุใน ใบส่งตรวจว่า

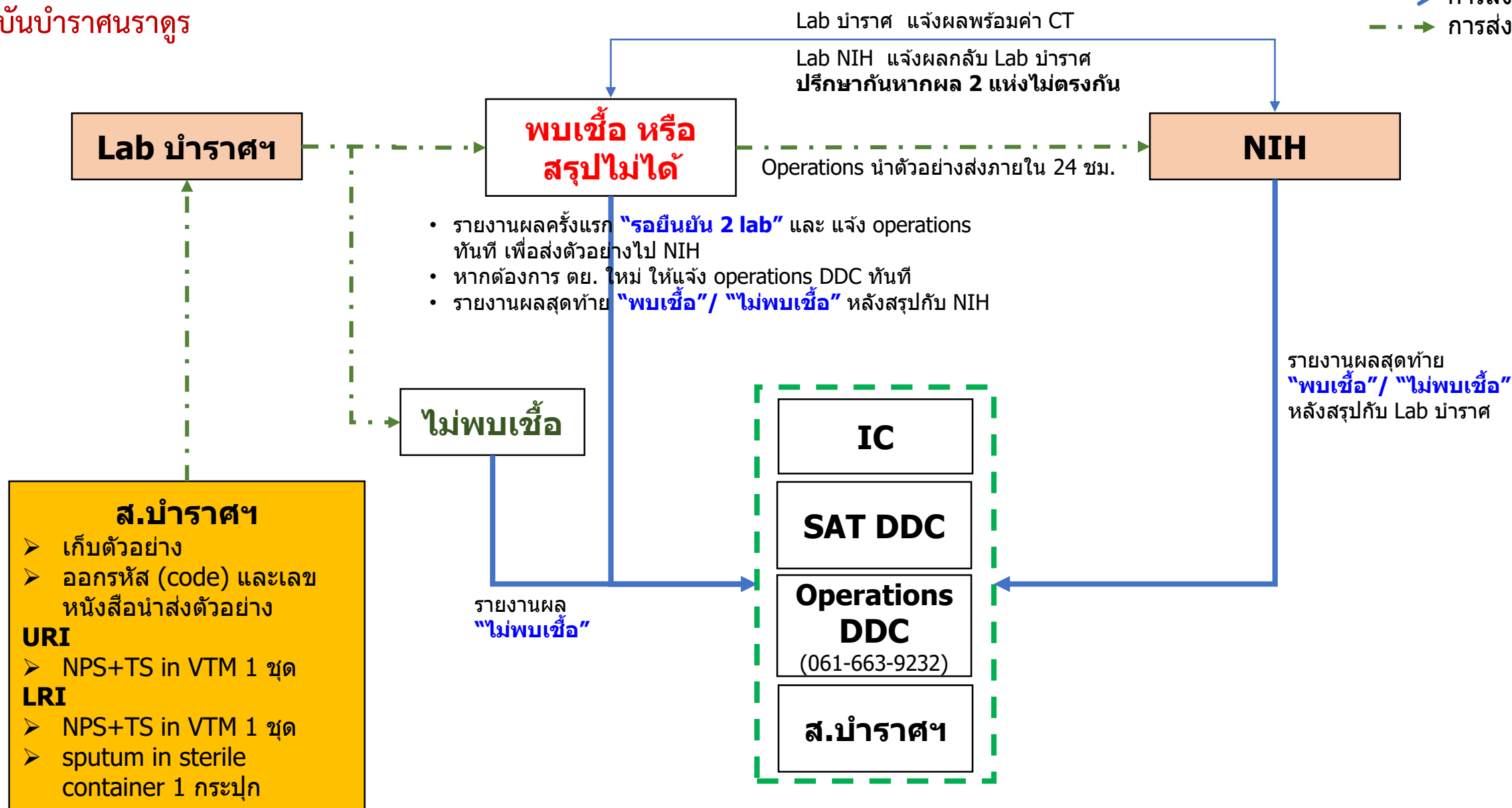
- “Repeat Plan Discharge”
- ถ้าไม่พบเชื้อ ให้ Lab ระบุ “ส่งต่อ lab อ้างอิง”

การส่งตรวจหลังผลไม่พบเชื้อ ๒ lab นัดตรวจซ้ำห่างกันอย่างน้อย ๔๘ ชม. ให้ระบุในใบส่งตรวจว่า

- “Repeat ผลลบ”
- ไม่ต้องส่งตรวจซ้ำอีกหนึ่ง Lab

ผังการส่งตัวอย่างจากผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมควบคุมโรค

สถาบันบำราศนราดูร

กรณี มีข้อสงสัยให้สอบถามตามระดับ รพ. → สสจ. → สคร. → กรม

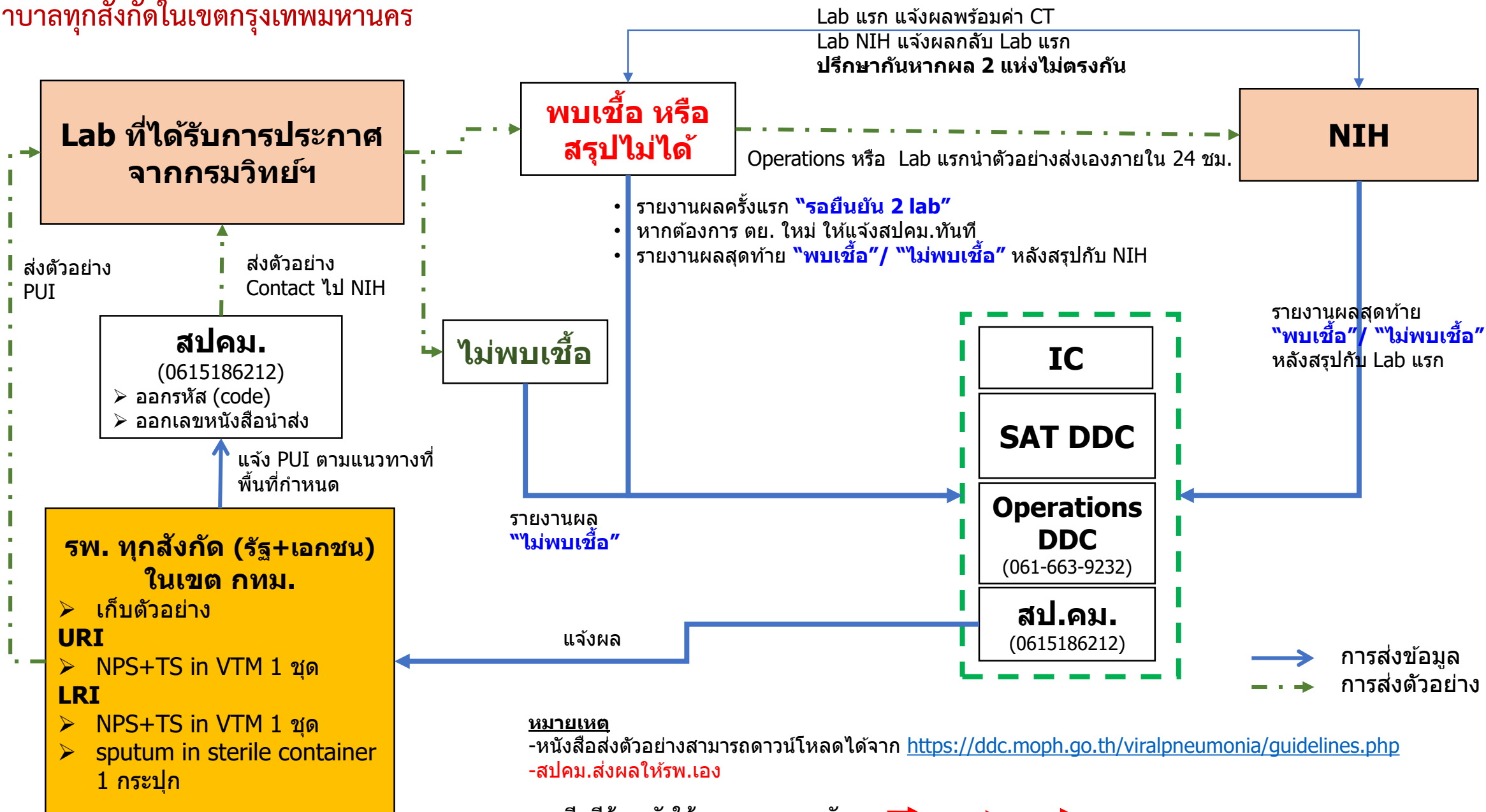
หมายเหตุ

-หนังสือส่งตัวอย่างสามารถดาวน์โหลดได้จาก

<https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/guidelines.php>

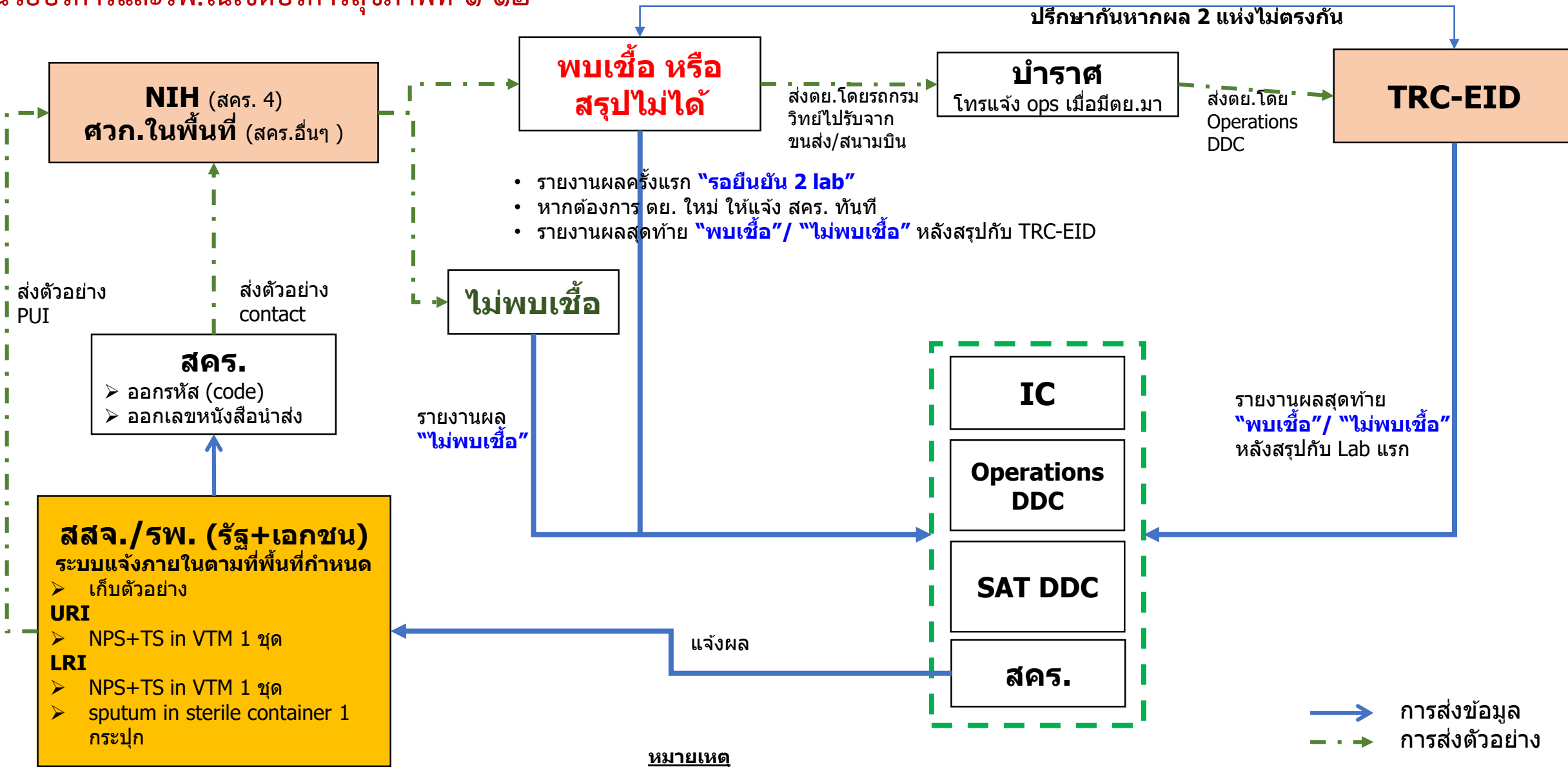
ผังการส่งตัวอย่างจากผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมควบคุมโรค

โรงพยาบาลทุกสังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร

ผังการส่งตัวอย่างจากผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมควบคุมโรค

หน่วยบริการและรพ.ในเขตบริการสุขภาพที่ ๑-๑๒

หมายเหตุ

-หนังสือส่งตัวอย่างสามารถดาวน์โหลดได้จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/guidelines.php>
-สคร.ส่งผลให้รพ.เอง

กรณี มีข้อสงสัยให้สอบถามตามระดับ รพ. → สสจ. → สคร. → กรม